

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/72
KARAR NO : 1981/308

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin
lunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b. maddesinde yer alan
bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askeri Yar
yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Çelebi Anaç ve 13 arkadaşı

O L A Y : Ağustos 1979 ve öncesinde tüm sanıkların Mahir Çayan'ın görüşleri doğrultu
sunda faaliyetlerini sürdürdükleri, kendilerini Devrimci Yol mensupları olarak tanıtarak bu
maçlarını uygulamak ve gerçekleştirmek için İzmir 269.sokak 53/C Küçükyalı Caddesinde faaliye
gösteren İktisat Fakültesi Öğrenci Derneği ve İşletme Fakültesi Öğrenci Derneğini paravan ola
rak kullandıkları, her iki derneğin amaçlarının dışına çıkarak illegal örgüt fikrini aşılama
halkı bilinçlendirmek için ayda bir olmak üzere dernek lokalinde Marksist-Leninst doğrultuda
"Faşizm, toplumlar, halk savaşı, geçmişin değerlendirilmesi" gibi konularda konuşma ve seminer-
ler düzenledikleri, sanıklardan Zeki Çakmak'ın da halk savaşı konusunda konferans verdiği, der
nek üyeleri dışında liseli öğrenciler ve işçilerin bu seminerlere katılmasını sağladıkları, z
man zaman şehrin çeşitli yerlerinde makbuzla para topladıkları, bu para toplama işinden derne
yöneticilerinin bilgileri bulunduğu, ayrıca yine şehrin çeşitli yerlerine "Tek yol devrim, de
rimci yol, halka kalkan elleri kırılacak, Kızıldere'nin hesabı sorulacak, kurtuluşa kadar sava
gibi sloganlar yazdıkları ve afişler yapıştırdıkları, pazar yerinde pahalılık konusunu eleştiri
me düşüncesi ile korsan gösteri yürüyüşü yapıp, kendilerine ait çeşitli sloganlar söyledikle
ruhsatsız silah taşıdıkları yazı yazarken kendilerini yakalayan polisler fiili mukavemette
ludukları ileri sürülerek İzmir C.Savcılığı'nca sanıklardan her birinin eylemlerine uyan,

- 1) Mehmet Çelebi Anaç'ın, Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,6136 sayılı Yasa'nın
değişik 13.,Ek-1.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K aracılığıyla 64/1. ve Türk Ceza Yasası'nın 536/2-3.
- 2) Necati Tuzcu'nun Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,536/2-3.,1630 sayılı Yasa'nın
4/K aracılığı ile 64/1.,
- 3) İkbâl Soylu'nun Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,536/2-3.,6136 sayılı Yasa'nın
13.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K aracılığı ile 64/1.,
- 4) Ahmet Katırcı'nın 141/5.,173/son.,536/2-3.(iki defa), 258/1.,6136 sayılı Yasa'nın
değişik 13. ve Ek-1.,
- 5) Zeki Çakmak'ın Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,536/2-3.,258/1-3.,6136 sayılı
Yasa'nın değişik 13. ve Ek-1.,
- 6) Ünal Çuhadaroğlu'nun Türk Ceza Yasası'nın 141/5.,173/son.,536/2-3.,
- 7) İlhan Kendir'in 141/5.,173/son.,536/2.,6136 sayılı Yasa'nın değişik 13. ve Ek-1.,

.../.

10.9.1981

8) Süleyman Sakuroğlu'nun Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K. maddesi aracılığıyla 64/1.,

9) Serap Acar'ın, Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K.maddesi aracılığı ile 64/1.,

10) Müzeyyen Kasacı'nın Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K. maddesi aracılığıyla 64/1.,

11) Mustafa Ağaoğlu'nun Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K.

12) Hanife Aldemir'in Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K. maddesi aracılığı ile 64/1.,

13) Erdal Güler'in Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K.maddesi aracılığı ile 64/1.,

14) Nail Karaçetin'in Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,1630 sayılı Yasa'nın 4/K. maddesi aracılığı ile 64/1. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiş ve haklarında kamu davası açılmıştır.

I- İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 25.2.1980 gününde, 1979/478 esas, 1980/5-2 karar sayı ile: Sanıklara atılı Türk Ceza Yasası'nın 141/1. maddesine uyan suçun, sıkıyönetim ilânına sebep olan fiillerden olduğu,

II- İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 2.7.1980 gününde 1980/62-29 sayı ile Sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemi niteliğinde olmadığı, elkonulan herhangi bir suçla irtibatlı bulunmadığı,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin konusu, nedeni ve tarafları aynı olan davada verdikleri, kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Metin Şekercioğlu, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür:

Suçlar, Ağustos 1979 ve öncesinde yani İzmir İli'ne içine alarak ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önceki tarihlerde işlenmiştir.

ESAS NO : 1981/72

Sahife -3-

KARAR NO : 1981/308

İncelenen dosya içeriğinden, sanıkların Devrimci Yol adlı yasa dışı örgütün yönetim kurulu üyesi oldukları, örgütün ideolojiki doğrultusunda çeşitli eylemlere giriştikleri, amaçlarını gerçekleştirmek için İktisat Fakültesi öğrenci derneği ile İşletme Fakültesi öğrenci derneğini paravan olarak kullandıkları, derneklerde seminerler düzenledikleri sanık ve tanık anlatımları, iddianame, İzmir Emniyet Müdürlüğü'nün C.Savcılığı'na gizli kaydı ile yazdığı 4.9.1979 gün, 12749 sayılı yazı ve İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin gerekçeli kararından anlaşılmaktadır.

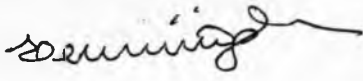
Sanıklara atılı suç, siyasal ve ideolojik amaçlı ve bu yönü ile de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve Cumhuriyete yönelik olması nedeniyle Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamındadır. Gerçi suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin (a) fıkrasında öngörülen süre dışında işlenmiş ise de, Dev-Yol örgütünün davalarına sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulmuş olduğundan, aynı ortak ve genel amaç içerisinde hareket ettikleri kuşkusuz olan bu sanıkların işledikleri suçlara ilişkin davanın da anılan maddenin (b) fıkrası hükmü uyarınca askeri yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 2.7.1980 günlü, 1980/62 esas, 1980/29 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

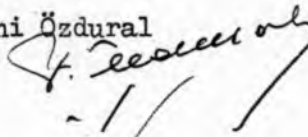
Başkan

Kenan Terzioğlu

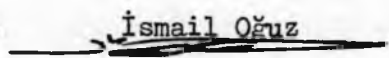
Üye

Fethi Özduval

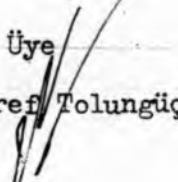
Üye

İsmail Oğuz

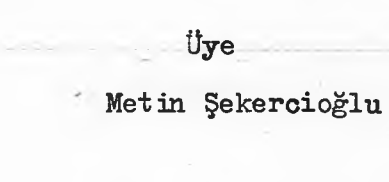
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Şekercioğlu

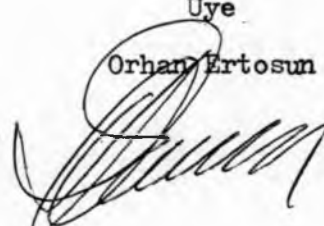
Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

10.9.1981

R/T.